

GUIA DOCENT

IDEES, EDUCACIÓ I CULTURA. TEORIA I PRÀCTIQUES ESCOLARS

Coordinació: CLUA SERENA, JOSE ANTONIO

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	IDEES, EDUCACIÓ I CULTURA. TEORIA I PRÀCTIQUES ESCOLARS											
Codi	12376											
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA											
Caràcter	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grau/Màster</th> <th>Curs</th> <th>Caràcter</th> <th>Modalitat</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Màster Universitari en Identitat Europea Medieval</td> <td>1</td> <td>OPTATIVA</td> <td>Virtual</td> </tr> </tbody> </table>			Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat	Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1	OPTATIVA	Virtual	
Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat									
Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1	OPTATIVA	Virtual									
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6											
Típus d'activitat, crèdits i grups	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tipus d'activitat</th> <th>PRAULA</th> <th>TEORIA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nombre de crèdits</td> <td>4.2</td> <td>1.8</td> </tr> <tr> <td>Nombre de grups</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>			Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	Nombre de crèdits	4.2	1.8	Nombre de grups	1	1
Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA										
Nombre de crèdits	4.2	1.8										
Nombre de grups	1	1										
Coordinació	CLUA SERENA, JOSE ANTONIO											
Departament/s	FILOLOGIA CLÀSSICA, FRANCESA I HISPÀNICA											
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>Idees, educació i cultura. Teoria i pràctiques escolars.</p> <p>CALENDARI de l'ASSIGNATURA (global):</p> <p>17 de maig de 2023 al 13 de juny de 2023 14 de juny de 2023 al 21 de juny de 2023. Sessió d'avaluació de l'assignatura.</p> <p>Xavier Renedo - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 17/05/2023 – 2/06/2023.</p> <p>Josep Antoni Clua - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 3/06/2023 – 13/06/2023. Xavier Renedo - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 17/05/2023 – 2/06/2023.</p> <p>Mitjà de comunicació habitual: e-mail, així com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferència i xat.</p> <p>El professor aportarà als alumnes i a les alumnes material perquè treballin (enregistraments i àudios de professor o d'altres experts, documents escrits, enllaços diversos, enunciats d'activitats, propostes d'exercicis al fòrum...). Encara que majoritàriament el professor triarà fer sessions de videoconferència síncrona durant tot el període d'impartició de l'assignatura, la resta ho compensarà amb tot aquest material que posarà a la seva disposició.</p>											
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.											
Idioma/es d'impartició	Castellà (i potser, eventualment, en català)											
Distribució de crèdits	<p>Xavier Renedo (3 crèdits de la part a impartir) Josep Antoni Clúa (3 crèdits de la part a impartir)</p> <p>Períodes d'impartició i distribució de crèdits:</p> <p>Xavier Renedo - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 17/05/2023 – 2/06/2023. Mitjà de comunicació habitual: e-mail, així com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferència i xat.</p> <p>Josep Antoni Clua - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 3/06/2023 – 13/06/2023. Mitjà de comunicació habitual: e-mail, així com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferència i xat.</p> <p>CALENDARI de l'ASSIGNATURA (global): 17 de maig de 2022 al 13 de juny de 2023. Avaluació: del 14 al 21 de juny de 2023</p>											

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CLUA SERENA, JOSE ANTONIO	josepant.clua@udl.cat	3	Josep Antoni Clua - 3 cr?dits a desenvolupar durant els dies 3/06/2023 i 13/06/2023. Mitj? de comunicaci? habitual: e-mail, aix? com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferencia i xat.
RENEDO PUIG, XAVIER	xavier.renedo@udg.edu	3	Xavier Renedo - 3 cr?dits a desenvolupar durant els dies 17/05/2023 i 2/06/2023. Mitj? de comunicaci? habitual: e-mail, aix? com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconfer?ncia i xat.

Informació complementària de l'assignatura

A l'Europa de la Baixa Edat Mitjana, la cultura urbana es fa diferent a través dels llibres i de la paraula, de les escoles i dels sermons. Els letrats podrien accedir als nivells alts de la cultura a través de les escoles i de les universitats. Els il·lustrats i els lletrats de nivell baix accedien a la bona mesura dels nivells mitjans de la cultura gràcia als sermons de les òrdenes mendicants. L'objectiu d'aquest curs és estudiar, per un costat, diversos aspectes del sistema escolar medieval i, per l'altre, l'educació religiosa i civil de les masses portarà un cap a través de la predicació, sense desatendre el "bagatge" cultural dels autors clàssics i la transmissió a través del món monacal (de com, per exemple, els monjes irlandesos, entre d'altres, han salvat el llegat cultural) i el desenvolupament d'alguns temes i clàssics clàssics a la cultura medieval (especialment a la literatura, però sempre a través de llibres, escoles i sermons). L'assignatura pretén, a més, l'estudi de la idea de cultura i ciència a l'Edat Mitjana i la seva evolució.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Entendre i aprofundir en l'estudi dels autors escolars a l'Edat Mitjana.
- Introducció a l'estudiantat en els mètodes d'estudi vigents a l'Europa de la primera Edat Mitjana.
- Introduir a l'estudi al fenomen de la predicació a la càrrega de les ordres mendicants.
- Descobrir i anunciar els autors clàssics influents en l'Edat Mitjana i com es van transmetre.
- Exposar el rol d'escriptures i la seva transmissió al món clàssic. Analitzar quin tipus de literatura clàssica, especialment d'origen llatí, va influir decisivament en l'educació medieval.

Competències

Competències bàsiques i generals

CB6. Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat d'ésser originals en el desenvolupament i aplicació d'idees, especialment en un context d'investigació i de reflexió.

CB7. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts, dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris), relacionats amb l'àrea d'estudi.

CB9. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Competències Transversals

CG1 Aplicació dels coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts en contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

CG3.- Competència per a la conclusió de comunicacions —els coneixements i motius últims de la sostenibilitat— a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CG6.- Posar i comprendre coneixements que aportin una base i oportunitats de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, que es trobin en un context d'investigació.

Competències Específiques

CE1 - Reconèixer l'existència dels debats historiogràfics a la investigació sobre l'edat de mitjans.

CE4. - Avançar en el coneixement de les aportacions del període medieval a la construcció d'Europa.

CE6. - Aplicar la interdisciplinarietat com a instrument instrumental i transversal en l'estudi de la Identitat Europea Medieval.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- 1.- La transmissió de la cultura segons el mit de la traducció estudiada.
2. - L'educació en el foc. El model educatiu masculí i femení.
3. - L'univers de les escoles i de les universitats.
- 4.- L'educació religiosa i civil de les masses a través de la predicació.
- 5.- Els autors clàssics i la seva transmissió. L'herència clàssica prèvia a la irrupció islàmica.
- 6.- La divulgació de la cultura medieval i la idea de cultura i ciència a l'Edat Mitjana i la seva evolució. Cultura, mecànic i producció científica.

7.- Els escrits i el món clàssic.

8.- La literatura clàssica, especialment la llatina i la seva influència.

Traducir del: **español**

632/5000

1.- La transmissió de la cultura segons el mit de la traducció estudiada.

2.- L'educació en el foc. El model educatiu masculí i femení.

3.- L'univers de les escoles i de les universitats.

4.- L'educació religiosa i civil de les masses a través de la predicació.

5.- Els autors clàssics i la seva transmissió. L'herència clàssica prèvia a la irrupció islàmica.

6.- La divulgació de la cultura medieval i la idea de cultura i ciència a l'Edade Media i la seva evolució. Cultura, mecànic i producció científica.

7.- Els escrits i el món clàssic.

8.- La literatura clàssica, especialment la llatina i la seva influència.

Eixos metodològics de l'assignatura

Per crèdit	Metodologia	Activitat	Hores treballa dirigit	Hores treball no dirigit
	Presentació del tema pel professor (introducció/síntesi al tema)	<ul style="list-style-type: none"> Comentari de textos literaris. Exercicis pràctics. Estudi de casos, discussió i debat 	60	12
	Lectures orientades (fonts primàries i secundàries)		20	15
	Aprenentatge orientat a l'elaboració de treballs	Treball i tutories	3 + 2	20
	Prova avaluativa	Prova avaluativa + Tutories	2 + 4	12

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Xavier Renedo - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 17/05/2023 – 2/06/2023.

Mitjà de comunicació habitual: e-mail (xavier.renedo@udg.edu), així com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferència i xat.

Josep Antoni Clua - 3 crèdits a desenvolupar durant els dies 3/06/2023 – 13/06/2023.

Mitjà de comunicació habitual: e-mail (joseant.clua@udl.cat), així com les eines que apareixen a la franja esquerra en entrar al campus: videoconferència i xat.

CALENDARI de l'ASSIGNATURA (global):

17 de maig de 2023 al 13 de juny de 2023.

Avaluació: del 14 al 21 de juny de 2023

Vegeu la pàgina inicial de Guia docent, en la qual s'enumeren els dies i hores de tutoria en què cada professor proposa temes d'estudi, debat i utilització del xat.

Verifiqueu l'asimisme, l'apartat de METODOLOGIA, on es troba enumerat part del Pla de desenvolupament de l'assignatura.

Nota bene

El professor aportarà als alumnes i les alumnes material perquè treballin (enregistraments i àudios de professor o d'altres experts, documents escrits, enllaços diversos, enunciats d'activitats, propostes d'exercicis al fòrum ...). Encara que majoritàriament el professor triarà fer sessions de videoconferència síncrona durant tot el període d'impartició de l'assignatura, la resta ho compensarà amb tot aquest material que posarà a la seva disposició.

Sistema d'avaluació

Resumen horas de treball de l'estudiant / avaluació

Activitats	Hores	Percentat
Lectures, recensions i comentaris	15	15%
Exercicis pràctics	15	15%
Estudi de casos	10	10%
Treballs	30	30%
Participació activa	2	10%
Tutories + Prova escrita	18	20%

Altres requisits d'avaluació:

A l'avaluació no es poden valorar els continguts, sinó la capacitat d'interrelació de conceptes i de matèria a l'hora de disputar les activitats proposades pels dos professors de l'assignatura. En aquestes abans de disputar-se, es manté llibres magres i articles relacionats amb les mateixes activitats, per a un valor també es valorarà les dades i la metodologia d'exposició.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres

N.B. Abans d'iniciar el curs, cada professor farà èmfasi sobre quines obres d'entre les següents o altres no citades ha de consultar l'alumne/a d'aquesta assignatura:

Bruni, Francesco, *Testi e chierici del Medioevo*. Genova: Marietti, 1991.

Cátedra, Pedro, M., *Sermón, sociedad y literatura en la Edad Media. San Vicente Ferrer en Castilla (1411-1412). Estudio bibliográfico, literario y edición de los textos inéditos*. Salamanca: Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 1994.

Cahill, Th., *De cómo los irlandeses salvaron la civilización*, Verticales de bolsillo – Belacqua, 2007 (reseña de J.A.Clua, en *Tempus* (Madrid), 22, 1999, 91-98). N.B. Se proporcionará al alumno en pdf.

Cifuentes i Comamala, L., *La ciència en català a l'Edat Mitjana i el Renaixement*, Barcelona- Palma de Mallorca, 2001.

Clua, J. A. y Sabaté, F., *Usos i tradició de les literatures antigues a les literatures medievals*, Lleida, Pagès Editors, 2013.

Curtius, E. R., *Literatura europea y Edad Media latina I*, Fondo De Cultura Económica, Madrid, 1999; *Literatura europea y Edad Media latina II*, Fondo De Cultura Económica, Madrid, 2004.

Delcorno, Carlo, *La predicazione nell'età comunale*. Florencia: Sansoni, 1974.

Delcorno, Carlo (ed.), Bernardino da Siena, *Prediche volgari sul campo di Siena 1427 (I-II)*. Milán: Rusconi, 1999.

Eiximenis, Francesc, *Llibres, mestres i sermons*. Edición de David Guixeras y Xavier Renedo, estudios introductorios de X. Renedo. Barcelona: Barcino, 2005 (Biblioteca Barcino, 2).

Eiximenis, Francesc, *An Anthology*. Introducción y selección de textos a cargo de Xavier Renedo y David Guixeras. Barcelona-Londres: Barcino-Tamesis, 2008.

Gilli, Patrick (ed.), *Former, enseigner, éduquer dans l'Occident medieval (1100-1450): textes et documents (I-II)*. París: SEDES, 1999

Glick, Th., *Tecnología, Ciencia y Cultura en la España Medieval*, Madrid, 1992.

...., *Paisajes de conquista, cambio cultural y geográfico en la España Medieval*, Valencia, 2007.

Le Goff, Jacques, "La ciudad como agente de civilización", c. 1200-1500", in Carlo Maria Cipolla (ed.), *Historia económica de Europa (1): La Edad Media*. Barcelona: Ariel, 1979, pp. 78-114.

Hight, G., *La tradición clásica, influencias griegas y romanas en la literatura occidental*, Volumen 1, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 1954 (hay reediciones posteriores).

Jeauneau, Edouard, *Translatio studii. The Transmission of Learning, a Gilsonian Theme*. Toronto. Pontifical Institute of Medieval Studies, 1995.

Rashdall, Hastings, *The Universities of Europe in the Middle Ages (I-III)*. Edición a cargo de F.M. Powicke y A.B. Emden. Oxford: Oxford University Press, 1969.

Riché, Pierre y Jacques Verger, *Des nains sur des épaules de géants. Maîtres et élèves au Moyen Âge*. París: Tallandier, 2006.

Roest, Bert, *A History of Franciscan Education (c. 120-1517)*. Leiden: Brill, 2000 (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 11).

Rusconi, Roberto, *Predicazione e vita religiosa nella società italiana da Carlo Magno alla Controriforma*. Turín: Loescher, 1981.

Verger, Jacques, *Les gens de savoir en Europe a la fin du Moyen Age*. París: Presses Universitaires de France, 1997.

Weijers, Olga, *Le Maniement du savoir: pratiques intellectuelles à l'époque des premières universités (XIIIe-XIVe siècles)*. Turnhout: Brepols, 1996

Articles i revistes

Clua, J.A., "Alexandre el Gran, clergue / cavaller, i el "lleó". Recepció d'un tema iconogràfic grecollatí en la literatura medieval", in Clua, J.A. y Sabaté, F., *Usos i tradició de les literatures antigues a les literatures medievals*, Lleida, Pagès Editors, 2013, pp. 93-106..

Clua, J.A., Reseña de Cahill, Th., *De cómo los irlandeses salvaron la civilización*, Verticales de bolsillo – Belacqua, 2007, in *Tempus* (Madrid), 22, 1999, 91-98).

Hasenohr, Geneviève, "Religious Reading amongst the Laity in France in the Fifteenth Century", in Peter Biller y Anne Hudson (eds.), *Heresy and Literacy, 1000-1530*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994, pp. 205-221.

Renedo, X., "Tres notes sobre l'*Ars praedicandi Populo* de Francesc Eiximenis (Autoria, datació i contingut)", *Anuario de Estudios Medievales*, 42 / 1, enero-junio de 2012, pp. 253-271 (on line).

Renedo, Xavier, "Ciutats, regnes i universitats: *Translatio studii et translatio imperii* en el *Dotzè del Crestià*", in Anna Alberni et alii (eds.), *El saber i les llengües vernacles a l'època de Lull i d'Eiximenis*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2012, pp. 85-110.

Weisheipl, James A, O.P., "Curriculum of the Faculty of Arts at Oxford in the Early Fourteenth Century", *Medieval Studies* 26 (1964), pp. 153-162

Referències web

Educació Medieval: propedèutica: <http://edumediaudenar3.webnode.es/>